

1.ชื่อเรื่อง:ผลการใช้แนวทางจำหน่ายในผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกของผู้ป่วย ศัลยกรรมกระดูก ในโรงพยาบาลระนอง จังหวัดระนอง

2.ผู้จัดทำผลงาน : นางสาวเกศินี สำลีว่อง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ และ นางสาวสุภาดา นิยม พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ หน่วยงานศัลยกรรมหญิง โทร 077 812630 ต่อ3039 E-mail kasinee_samleewong@hotmail.com

3.บทคัดย่อ การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผล ของการใช้แนวทางการจำหน่ายเพื่อช่วยลดภาวะแทรกซ้อนและจำนวนวันนอนโรงพยาบาลของผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกหัก และเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้แผนจำหน่ายในผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกหัก ในโรงพยาบาลระนอง โดยนำแนวปฏิบัติการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยกระดูกข้อสะโพกหักของโรงพยาบาลศิริราชมาประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของโรงพยาบาลระนอง ในระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2567 – 28 กุมภาพันธ์ 2568 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1)ผู้ป่วยกระดูกข้อสะโพกหักที่เข้ารับการผ่าตัดในโรงพยาบาลระนอง จำนวน 15 คน 2)ทีมสหวิชาชีพโรงพยาบาลระนอง 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยข้อมูล 2 ชุด ชุดที่1 คือ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย ระยะเวลาอนโรงพยาบาลและภาวะแทรกซ้อนที่พบ ชุดที่ 2 คือ ข้อมูลทั่วไปของทีมสหวิชาชีพ และความพึงพอใจต่อการใช้แนวทางการจำหน่าย ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกหัก พบภาวะแทรกซ้อนร้อยละ 6.7 และมีจำนวนวันนอนโรงพยาบาล ร้อยละ 40 กลุ่มตัวอย่างทีมสหวิชาชีพที่ใช้แผนการจำหน่าย มีความพึงพอใจต่อการใช้แผนจำหน่ายเพราะสามารถทำให้การดูแลผู้ป่วยมีระบบแบบแผนเป็นขั้นตอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.74$) และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของแผนการจำหน่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 5$)

4.บทนำ จากการทบทวนปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังทำผ่าตัดในผู้ป่วยกระดูกข้อสะโพกหักจากโรงพยาบาลระนองพบว่า ผู้ป่วยที่เกิดภาวะแทรกซ้อนส่วนใหญ่มาจากการที่ไม่ได้มีการดูแลผู้ป่วยที่เป็นระบบในแนวทางเดียวกันขาดการวางแผนที่ต่อเนื่อง จากทีมสหวิชาชีพในการดูแลผู้ป่วยส่งผลให้เกิดภาวะแทรกซ้อน คือ การติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ การเกิดแผลกดทับ และการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ การฟื้นฟูและการดูแลที่ครอบคลุมในการลดภาวะแทรกซ้อนยังไม่สามารถทำเป็นระบบที่ครอบคลุมและเป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ และจากปัญหาดังกล่าวผู้จัดทำวิจัยจึงได้มีความสนใจที่จะนำแผนจำหน่ายการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกหักของโรงพยาบาลศิริราช มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงพยาบาลระนอง เพื่อการดูแลผู้ป่วยได้รับการดูแลโดยทีมสหวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเพื่อสร้างเป็นมาตรฐานในการดูแลผู้ป่วยต่อไป

5.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผล ของการใช้แนวทางการจำหน่ายเพื่อช่วยลดภาวะแทรกซ้อนและจำนวนวันนอนโรงพยาบาลของผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกหักในโรงพยาบาลระนอง

2. เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้แผนจำหน่ายในผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกหัก

6. สมมติฐานการวิจัย

การใช้แผนจำหน่ายจะช่วยลดระยะเวลาการพักฟื้นหลังผ่าตัดในโรงพยาบาลและผู้ป่วย และทีมสหวิชาชีพ มีระดับความพึงพอใจต่อการใช้แผนจำหน่าย

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อพัฒนาแนวทางการจำหน่ายผู้ป่วยที่ได้ เข้ารับการผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกของโรงพยาบาลระนอง และช่วยลดจำนวนวันนอนลดภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วย

2. ผลวิจัยที่ได้สามารถนำมาจัดทำมาตรฐานในการดูแลผู้ป่วยกระดูกข้อสะโพกหักเพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรสาธารณสุขต่อไป

8. แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้/การทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ความรู้เรื่องการหักของกระดูกข้อสะโพกและข้อบ่งชี้ในการผ่าตัด ชนิดของการผ่าตัด

2. อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกข้อสะโพก

3. แนวคิดการจำหน่ายผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกข้อสะโพก

4. แนวคิดการส่งเสริมสุขภาพในผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกข้อสะโพก

5. แนวคิดการลดจำนวนวันนอนโรงพยาบาลในผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกข้อสะโพก

9. วิธีการศึกษา/การดำเนินการวิจัย

- รูปแบบการศึกษา/วิจัย การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ(Action Research) โดยผู้วิจัยมีส่วนร่วมในการทำการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาประเมินผลการใช้แนวทางจำหน่าย

- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้ป่วยกระดูกข้อสะโพกหักที่เข้ารับการผ่าตัดในโรงพยาบาลระนองในช่วงระยะเวลา ระหว่างเดือนพ.ย.67-เดือนม.ค.68 โดยมีผู้ให้บริการโรงพยาบาลระนอง แบ่งเป็น พยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง ศัลยกรรมชาย พิเศษ 4 พิเศษ 5 จำนวน 25 คน นักกายภาพบำบัด 2 คน แพทย์ 3 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยมีเกณฑ์คัดเลือกเข้าศึกษา (Inclusion criteria) มีดังนี้ ได้รับการวินิจฉัยว่ากระดูกข้อสะโพกหักและเข้ารับการรักษาโดยการผ่าตัดในโรงพยาบาลระนอง

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยกระดูกข้อสะโพกหัก ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ผู้ดูแลหลัก โรคประจำตัว ระยะเวลาอนโรงพยาบาลและภาวะแทรกซ้อนที่พบ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและช่องว่าง จำนวน 8 ข้อ

2. แบบประเมินความพึงพอใจต่อแนวทางการจำหน่ายของทีมสหวิชาชีพ ได้แก่ แพทย์ พยาบาลและนักกายภาพบำบัด รวมจำนวน 13 ข้อ

2.1 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้นแนวทางกาจำหน่ายของทีมสหวิชาชีพ มีจำนวน 10 ข้อ

2.2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใ้แผนแนวทางการจำหน่ายของผู้ให้บริการ มีจำนวน 3 ข้อ

-การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยทั้งชายและหญิงที่ได้รับการวินิจฉัยว่ากระดูกข้อสะโพกหัก และได้รับการผ่าตัดในโรงพยาบาลระนองระหว่างเดือน ธ.ค.67 ถึงเดือน ก.พ.68 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามเกณฑ์คัดเข้า

2.ใช้แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปที่ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา โรคประจำตัว ผู้ดูแลหลัก(care giver)

3.ใช้แบบแผนแนวปฏิบัติการวางแผนจำหน่ายกับผู้ป่วยแต่ละราย โดยมีแพทย์ พยาบาล และนักกายภาพบำบัดที่ให้การดูแลผู้ป่วยเป็นผู้บันทึกลงในแผนจำหน่ายตามหัวข้อที่ตนเองมีส่วนเกี่ยวข้อง

4.ให้ผู้ใ้แผนการจำหน่ายผู้ป่วยทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อการใ้แนวปฏิบัติดังกล่าว

5.เมื่อสิ้นสุดการเก็บข้อมูลในแต่ละราย ทำการวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติแบบพรรณนา(Descriptive statistic) ได้แก่จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

10.ผลการศึกษา การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผล ของการใ้แนวทางการจำหน่ายเพื่อช่วยลดภาวะแทรกซ้อนและจำนวนวันนอนโรงพยาบาลของผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกหักในโรงพยาบาลระนองและ เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใ้แผนจำหน่ายในผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกหัก กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยกระดูกข้อสะโพกหักที่เข้ารับการผ่าตัดในโรงพยาบาลระนอง และทีมสหวิชาชีพโรงพยาบาลระนอง โดยการเลือกแบบเจาะจง แบ่งเป็น ผู้ป่วย 15 คนและทีมสหวิชาชีพ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยข้อมูล 2 ชุด ชุดที่1 คือ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย ระยะเวลาอนโรงพยาบาลและภาวะแทรกซ้อนที่พบ ชุดที่ 2 คือ ข้อมูลทั่วไปของทีมสหวิชาชีพ และความพึงพอใจต่อการใ้แนวทางการจำหน่าย ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงจากผู้เชี่ยวชาญ และทดสอบความเชื่อมั่นโดยวิธีอัลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.85 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2567 – 28 กุมภาพันธ์ 2568 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกหัก พบภาวะแทรกซ้อนร้อยละ 6.7 และมีจำนวน วันนอนโรงพยาบาล ร้อยละ 40

กลุ่มตัวอย่างทีมสหวิชาชีพที่ใช้แผนการจำหน่าย มีความพึงพอใจต่อการใช้แผนจำหน่ายเพราะสามารถทำให้การดูแลผู้ป่วยมีระบบแบบแผนเป็นขั้นตอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.74$) และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของแผนการจำหน่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 5$)

11.อภิปรายสรุป ผู้ป่วยหลังการใช้แผนจำหน่ายผู้ป่วยหลังผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกหัก มีจำนวนวันนอนโรงพยาบาล ร้อยละ 40 และ พบภาวะแทรกซ้อนการเกิดแผลกดทับ ร้อยละ 6.7 ทีมสหวิชาชีพที่ใช้แผนการจำหน่าย มีความพึงพอใจต่อการใช้แผนจำหน่ายเพราะสามารถทำให้การดูแลผู้ป่วยมีระบบแบบแผนเป็นขั้นตอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.74$) ,การใช้แผนการจำหน่ายเหมาะสมกับการใช้ในหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.73$) และมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของแผนการจำหน่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 5$) โดยมีกระบวนการ คือการจัดทำแผนจำหน่ายผู้ป่วยหลังผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกหัก นำมาให้ทีมสหวิชาชีพ ได้แก่ แพทย์ พยาบาลวิชาชีพ นักกายภาพบำบัด และพยาบาลตมยา จำนวน 30 คน เพื่อใช้ในผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดระหว่างการรักษา จำนวน 15 คน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย 1.ทีมสหวิชาชีพควรมีการนำแผนจำหน่ายผู้ป่วยหลังผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกหักมาใช้จริงอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้การดูแลผู้ป่วยมีระบบแบบแผนเป็นขั้นตอน มีความครอบคลุม สะดวกและง่ายในการลงข้อมูล

2.ทีมสหวิชาชีพควรเพิ่มแนวปฏิบัติในแผนจำหน่ายผู้ป่วยหลังผ่าตัดกระดูกข้อสะโพกหัก เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนและจำนวนวันนอนโรงพยาบาล

12.การอ้างอิง

ทัศนีย์ อนันตพันธุ์พงศ์ (2538).(Tussanee Amantapunpong,B.F.2538). ผลของการส่งเสริมญาติให้มีส่วนร่วมใน

การดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ต่อการฟื้นฟูสภาพของผู้ป่วย และความพึงพอใจของญาติต่อการพยาบาลวิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

เนาวรัตน์ ขจรวัฒนากุล การพยาบาลผู้ป่วยข้อสะโพกหักแบบปิดที่ได้รับการผ่าตัด ในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก

หญิง โรงพยาบาลมหาราชนครศรี ธรรมราช: กรณีศึกษาเปรียบเทียบ 2 ราย Vol.1 NO.1 February-

December 2024 108_2567

พองคติก สุกชัย. (2553). การปฏิบัติการพยาบาลตามหลัก ฐานเชิงประจักษ์: หลักการและวิธีปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

รัฐพล ประดับเวทย์(2560) แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีตามแนวคิด อนุกรมวิธานของบลูม Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ ปีที่ 10

ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน – ธันวาคม

วิวัฒน์ชัตติยะมาน และฉัตรศิริปิยะพินลสิทธิ. (มปป). การปรับปรุงจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ของบลูม (Revised Bloom’s Taxonomy). (ออนไลน์). แหล่งที่เข้าถึง: <http://www.watpon.com/th/mod/page/view.php?id=12>

วรรณ ประสารอิคม, ธันย์ สุภัทรพันธ์, หทัยกร กิตติมานนท์ การวิเคราะห์จำนวนวันนอน ค่าเสียโอกาส และคุณภาพการดูแลในผู้ป่วยที่ผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี. วารสารการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย. ปีที่ 2, (ส.ค. 2558), 16-24. สืบค้นจาก:
<https://hdl.handle.net/20.500.14594/2829> สืบค้นเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2567

ศิริรัตน์ สงวนเชื้อ.(2540). (Siriratana Snguanchua, B.E. 2540). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง ปัจจัยพื้นฐาน กับความพึงพอใจในการดูแลตนเอง ในผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกเทียม. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

สิริสุดา ชาวคำเขต. (2541). (Sirisuda Saukhumket,B.E.2541). การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวกับความเครียดของผู้สูงอายุที่กระดูกสะโพกหัก วิทยานิพนธ์ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมศรี พิริยาสัยสันติ เพ็ญจันทร์ วันแสน ปีที่ 26 ฉบับที่ 2 (2011): พฤษภาคม - สิงหาคม วารสารการแพทย์ สุรินทร์ ศีระเกษ บุรีรัมย์

เสาวภา อินผา (2550). โปรแกรมการดูแลตนเองสำหรับผู้ป่วยเปลี่ยนข้อสะโพกเทียม โรงพยาบาลศิริราช (วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.

ศิริพร ลวณะสกล (2021) ประสิทธิภาพของโปรแกรมการวางแผนจำหน่ายต่อความสามารถ ในการดูแลตนเองของ
ผู้ป่วยหลังทำผ่าตัดจอบประสาทตาและน้ำวุ้นตา หอผู้ป่วย ตา หูคอ จมูก โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี (วารสาร
มหาจุฬานาครธรรม์ศน์ ปีที่ 2021 เดือนพฤศจิกายน หน้าที่ 272-285)

อังคณา ดอนไพรคำ ,ทัตดาว กล้าหาญ (2567) การใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุหลังผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพก
เทียมต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด หอผู้ป่วยพิเศษ 4 โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก